op reis begaf, en wel opnieuw naar de Nederlanden. Toch waren daar zeer goede redenen voor.

't Was den jongen graaf van Rothenfels namelijk duidelijk geworden, dat er sinds eenigen tijd iemand was, die hem, ook bij alle beslommeringen en bemoeienissen telkens weer in de gedachten kwam. Dat was Clara, de dochter van den heer van Groenheuvel. Wel kende hij haar nog slechts korten tijd, maar lang genoeg om op te merken, dat zij niet zonder reden bij allen in zoo hooge achting stond. Veel was er in haar, dat hem aantrok — en deed wenschen, dat zij eens de zijne mocht worden. Zeker was zij wat rang en stand betrof de mindere, doch Otto was niet zoo dwaas hoogmoedig om daarop te zien, evenmin als hij 't een bezwaar vond, dat Clara hem geen uitgestrekte besittingen als de zijne tot huwelijksgoed kon medebrengen. „Want", zoo verklaarde hij aan zijn moeder, „ik heb genoeg om in mijn stand te leven, en Clara is meer dan alle goed en kostelijkheid, die zij zou kunnen bezitten".

Nu, dat was wijs geoordeeld, maar het beste was zeker, dat de jonge Nederlandsche vrouw, die — kreeg hij zijn wensch — gravin van Rothenfels worden zou, een jonkvrouw was die den Heere vreesde en diende. En 't was heugelijk, dat ook en vooral daarom Otto haar tot echtgenoot wenschte. Ijdele, lichtzinnige, praalsieke vrouwen had hij er reeds vele ontmoet, vrouwen als Clara weinige. Hij had al vroeg geleerd schijn en weren te onderscheiden.

Te Utrecht aangekomen, was zijn eerste werk ontslag te vragen uit de betrekking door hem bekleed. Dat hij ook niet lang wachtte met een bezoek aan Groenheuvel te brengen, sprak van zelf.

Hij werd er hartelijk ontvangen. In zijn afwezigheid had men over hem inlichtingen gekregen — waarom die gevraagd waren zagen we reeds — die allen twijfel omtrent den vreemdeling wegnamen. Ook Clara liet duidelijk blijken, dat zijn terugkomst haar genoegen deed. En Otto begon alle hoop te koesteren, dat zijn plan zou gelukken, en bad in stilte den Heere, die de harten neigt om alles ten goede te leiden.

BRIEFWISSELING.

T. K. te H. — U spreekt van „kinderstukjes". Maar reeds dit woord toont dat uw vraag, hoe begrijpelijk ook, toch onmogelijk hier kan beantwoord worden. We zonden haar echter aan de Redactie, bij wie dergelijke vragen behooren.

HOOGENDIJK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(*Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie*).

Geachte Redactie!

Het ongeteekende Ingesonden Stuk, dat ik tot mijne verwondering in uw laatste nummer aantrof, zal ik onbeantwoord laten. Iemand, die, zonder zich te noemen, in eene persoonlijke zaak de beschuldiging van hooghartigheid en onbeleefdheid tegen mij inbrengt, en bovendien eene uiterst moeilijke beslissing, welke, na veel gebed en strijd, voor des Heeren aangezicht genomen werd, meent te mogen vergelijken met het op de teenen trappen van een persoon of de uitnoodiging tot eene reis naar Zwitserland, kan ik tot mijn leedwezen niet te woord staan. Deze dingen zijn te ernstig en te teeder, om aldus behandeld te worden.

Vergun mij alleen aan u als Redactie te zeggen, dat het, gelijk u terecht onderstelt, geenszins in mijne bedoeling lag u te kwetsen. Het is altoos moeilijk over den toon te oordeelen; wat den een mishaagt, prijst de ander; doch gaarne geef ik u de bijkans overbodige verzekering, dat mijn schrijven allerminst onwelwillend bedoeld was.

Wat de zaak zelve betreft, nog dit. Het komt mij voor, dat het niet zoozeer gaat om een meer of minder beleefd handelen, als wel om een verschillend inzicht in wat gepast en wenschelijk was. Ik wil u wel bekennen, aanvankelijk mij aan de Synode verplicht te hebben geacht om mijnen bedankbrief met redenen te omkleeden. Doch waar onderscheidene oudere en meer ervaren broeders, die in ons kerkelijk leven vooraan staan, door mij geraadpleegd over het al of niet gepaste en wenschelijke eener ongevraagde motiveering, mij deze eenparig ten sterkste ontrieden, heb ik, de kracht hunner argumenten niet kunnende loochenen, bedankt zonder opgaaf van redenen. Tot op dit oogenblik meen ik nog goed gedaan te hebben, door hunnen raad te volgen. Doch het schijnt mij het best, waar volkomen tot oordeelen bevoegden zoo verschillend inzicht hebben in wat ten dezen gepast en wenschelijk was, ieder vrij te laten in zijn gevoelen, en de quaestie van meerdere of mindere beleefdheid geheel er buiten te houden.

Hoogachtend, met dank voor de plaatsing,

Uw dw. dn. en br.

J. C. DE MOON.

Den Haag, 26 Oct. 1912.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Wirdum (2e maal), H. Hangelbroek, te Borger — Halfweg, E. A. Groenewegen, te Nijverdal — Zuidwolde (Dr.), H. Brinkman, te Duurswoude. — Hoogkerk, R. Middelveld, te Nieuw-Buinen. — Renkum en Doorwerth, R. E van Arkel, prop. te Jutphaas.

AANGENOMEN: Oosterzee, S. G. de Graaf, cand. te Leiden. — Velp (B), R. M. Westerink, te Voorburg.

BEDANKT: Zierikzee, S. Doornbos, te Doetinchem. — Lutjegast, J. v. d. Sluis, te Varsseveld. — Donkerbroek, J. Y. Tiemersma, te Drogeham. — Krimpen a/d. Lek, W. E. van Duin, te Ouddorp (Z.-H.).

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Den Ham (O.), F. de Gidts, te Goedereede. — Eelde (Dr.), D. Klein Wassink, te Deventer. — Terheijde-aan-Zee, J. Dijkshoorn Azn., cand. te Delft. — Hollandscheveld (als hulppred.), W. A. Dekker, cand. te Hoofdplaat. — Schiermonnikoog (toez.), H. Baudet, cand. aldaar. — Giessendam-Nederhardinxveld, A. Dekker, te Gameren (Geld.). — Loosduinen, P. J. Roscam Abbing Jr., te IJselmonde. — Exinge (toez.), A. Bazuin, te Lopik. — Westerbork (Dr.), J. W. de Voogt van Straten, cand. te 's Gravenhage. — Lemele c. a., K. J. Brouwer, cand. te Zwolle.

AANGENOMEN: Dubbeldam, H. Meijer, te Heukelum — Sellingen, H. Stoel, te Vledder. — Wapserveen, A. H. de Boer, cand. te Groningen — Hollandscheveld, W. A. Dekker, cand. te Hoofdplaat. — Heinkenszand, P. Warners, te Gapinge.

BEDANKT: Montfoort, J. M. Ph. Schippers, te Ede. — Oud-Beijerland (2e maal), P. de Loore, te Waarder. — Maartensdijk (U.), N. C. Bakker, te Kesteren. — Schermerhorn, Oude-Niedorp, Veenhuizen (toez.), Jelsum, Kedichem en Akersloot, A. H. de Boer, cand. te Groningen. — Tholen, A. Dekker, te Gameren.

Plaatsgebrek noodzaakt ons Advertentiën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

ONDERTROUWD:
GERRIT KAMPER MZN.
EN
DIRKJE ENGEL JD.
Haarlemmermeer, Mijdrecht, 31 October 1912.

Heden behaagde het den Heere, na een ongesteldheid van enkele dagen, door den dood van mijne zijde weg te nemen, mijn geliefden Echtgenoot, den Heer
OTTO VAN DER MEYDEN,
in den ouderdom van ruim 80 jaar.
Wed. O. VAN DER MEYDEN—VAN HUSSEL.
Lunteren, 24 October 1912.

Ondoenlijk is het ons langs anderen dan dezen weg, allen van hier en elders onzen hartelijken dank te betuigen voor de vele bewijzen van liefde en genegenheid ons betoond ter gelegenheid onzer 25jarige Echtvereeniging.
PH. DEIJS.
A. E. DEIJS—CRAMER.
Amsterdam, 27 Oct. 1912.

Voor de zoo talrijke gelukwenschen mij op mijn 75en jaardag van geestverwanten en belangstellenden, namens corporatiën en persoonlijk, schriftelijk en telegraphisch toegekomen, zij 't mij geoorloofd hiermede openlijk mijn hartelijken dank te betuigen. Vooral nu het de derde feestviering was, die mij binnen enkele maanden gegund werd, stel ik de ook nu mij betoonde deelneming op te hooger prijs.
KUYPER.
's-Gravenhage, 31 October 1912.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van belangstelling betoond bij de **25-jarige Echtvereeniging** van onze geliefde Oom en Tante
JAN HENDRIK BUSKOP
EN
MARIA VAN VLIET
te *Delft*, betuigen wij onzen welgemeenden dank.
ANNIE, JEANNE en BETSY BUSKOP.
Rotterdam, Havenstraat 189b.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

KERKMEUBILEERINGEN.
Gemakkelijke condities.
SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.
Stationsplein 67.

BESTELT VOOR UZELF OF VOOR CADEAU:

Hij is onze Vrede
DOOR M. van O. Ing. /1.75
2e druk, Gefil. door Isings Geb. /2.25

en:

Tot Arbeid geroepen
DOOR M. VAN DER STAAL.
Prijs /1.40 Gebonden /1.90

Uitgaven van W. KIRCHNER, Bloemgracht 133, Amsterdam.

Wel overwegen.
Bij den koop van een **Orgel** moet men wel overwegen dat men eene beslissing neemt voor een **lang aantal jaren** en dat het van groot belang is in de eerste plaats te letten op deugdelijkheid in fabrikaat. Gaarne vestigen wij Uwe aandacht op onderstaande merken, die hier te lande reeds meer dan 20 jaren en tot algemeene tevredenheid worden gebruikt en aanbevolen.

GOLDSCHMEDING's ORGELHANDEL
AMSTERDAM,
Utrechtschestraat 119.
Warmoesstraat 141.
Keizersgracht 301-303,
noodigt uit tot nader kennismaking met eene exquise Sorteering **AMERIK. ORGELS**, uit de fabrieken van
Estey - Packard - Chicago Cable e.a.
Levering van Orgels in elke gewenschte stijl en houtkleur.
Inrichting van orgels voor tropisch klimaat.

HANDBOEK
der
KERKGESCHIEDENIS.
Bewerkt door **Ds. J. H. LANDWEHR**, Predikant bij de Gereformeerde Kerk van Rotterdam.
1e Deel. Oude Geschiedenis. Prijs /1.75
2e Deel. Middeneeuwen. Prijs /1.75
3e Deel. Nieuwe Geschiedenis. Prijs /1.75. 4e Deel. De 19e Eeuw, in bewerking, om spoedig te verschijnen.
Verkrijgbaar bij den Uitgever **D. BOLLE**, Hang 98, te Rotterdam, en alom te ontbieden. **Franco** na ontvangst van **Postwissel** waarop verlangde meiden.

ELKA WATCH
met gangtabel
Kon. Ned. Meteorologisch Instituut.

KALVERSTRAAT 206
KIEK. ELKA WATCH
HET BESTE HORLOGE /12.50

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.
Gevestigd te GRONINGEN.
Maatschappelijk Kapitaal /1,000,000.
Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABIUS, *Amsterdam*; A. W. SCHIPPERS, *Vlaardingen*; Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOETWEGEN, *Rotterdam*; Mr. P. DIELEMAN, *Middelburg*; S. SIJTSMA, *Aalsum* (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, *Breukelen*.
Raad van Toezicht: Jobs. TERPSTRA, *Groningen*; Mr. R. KOPPE, *Groningen*; M. UBBENS, *Middelstum*.
Verstrekt geld op eerste hypotheek.
Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,
koers 97 %, in stukken van /1000.—, /500.—, /100.— en /50.—. Inlichtingen geven te *Amsterdam* de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te *Rotterdam* de heer H. DANE, Haringvliet 49.
De Directie:
M. BROUWER. Mr. H. VAN DER VEGTE. F. J. BOLT.

Voor den meestbiedende te koop:
1. De volledige Bijbel. K. Aug. Dächsel door F. P. L. C. VAN LINGEN.
2. Flavius Josephus Nieuwe Uitgave.
3. Het Boek der Martelaren. Folio formaat.
4. Ons Voorgeslacht van W. J. HOFDIJK in prachtbanden.
5. Eerste geheel volledige uitgave van Ons Program, Dr. A. KUYPER, met alle bijlagen.
6. Reis door Palestina door J. KRAYENBELT, in prachtband.
7. Statenbijbel Pieter Keur met prachtband, koperen hoeken en sloten.
8. Bon Onie door WALLACE, in prachtband.
Brieven met aanbieding onder lett. A. B. C. bij den Boekh. N. A. C. BIJL te Alkmaar.

UITGAVE van W. TEN HAVE
voorh. HOVEKERS BOEKHANDEL,
Kalverstraat 154. Telefoon 4066
AMSTERDAM.
Zooeven verschenen:
de TWEEDE, GOEDKOOPE UITGAVE VAN
PIERSON's VLUCHTHEUVELZANGEN.
Neerland's Zangbundel voor het Christelijk Gezin.
(De eerste uitgave kostte /3.25 ing., /3.90 geb.)
(De eerste goedkoope uitgave was in tien dagen geheel uitverkocht).
De nieuwe goedkoope uitgave is door Ds. PIERSON geheel herzien en met veertig nieuwe liederen aangevuld.
De volgende uitgaven zijn nu verkrijgbaar:
Complete bundel met begeleiding /1.50 ing.; /1.90 geb
Complete bundel tweestemmige liederen /0.60 ing.; /0.90 geb.
Tekstbundel zonder muziek /0.25 ing; /0.35 geb
Losse liederen (24 stuks) 1 ct. per stuk, 50 stuks 40 ct., 100 stuks 75 ct., terwijl bovendien nog voor de koopers van den eersten goedkoopen druk verkrijgbaar zullen zijn:
de veertig nieuwe liederen met begeleiding à /0.30
idem tweestemmig à /0.20
Op de losse liederen, Kerst-, Paasch-, Pinkster- en Zendingsliederen vestigen wij bijzonder de aandacht van onze Chr. scholen, Zondagsscholen, Vereenigingen en Chr. Bijeenkomsten. Alom verkrijgbaar.
Zending naar buiten, met verh. van 15 cts. voor porto, na ontv. v. postw.

Firma S. DE HAAS,
Haddingestraat 11, Groningen.
Specialiteit in den aanleg van
Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.
Vraag prijsopgaaf en attesten.

Vóór het einde dezes jaars verschijnt de **25e Jaargang** van het
HANDBOEK VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN.
Prijs 50 cents; gecartonneerd 60 Cents.
Dit Handboek, ± 350 blads. groot, behoort in ieder Gereformeerd huisgezin. Behalve alle wetenswaardigheden omtrent ons kerkelijk leven, bevat het de levensbeschrijvingen van de dit jaar overleden Predikanten met hunne portreiten.
Verkrijgbaar in iederen soliden Boekhandel, alsmede bij de Uitgevers
Goes. OOSTERBAAN & LE COINTRE.

De nieuwe jaargang is begonnen van
DE SPIEGEL.
WEEK-ILLUSTRATIE VOOR HET CHRISTELIJK GEZIN.
ABONNEMENTSPRIJS /0.75 per 3 maanden.
De Uitgever W. KIRCHNER.
Bloemgracht 133. Amsterdam.

AANKONDIGING
van een zeer belangrijke uitgave!!
Zooeven verscheen bij W. KIRCHNER, Amsterdam:
EEN NAGEL IN DE HEILIGE PLAATS
DE REFORMATIE DER KERK IN DE XIXe EEUW
HISTORISCH GESCHETST DOOR
J. C. RULLMANN.
REVEIL EN AFSCHEIDING.
De prijs van dit omvangrijke werk van 336 bladzijden met 24 portretten is: Ingenaaid /2.20; in prachtband /2.90

Om een denkbeeld te geven van den rijken inhoud van dit werk, drukken wij hieronder de titels der hoofdstukken af. Er is tot heden geen werk verschenen, dat de geschiedenis van Reveil en Afscheiding zoo volledig gaf. Bovendien is het aantrekkelijke van dit boek gelegen in den vorm, die in boeiende tafereelen, heel de historie als een panorama aan ons oog doet voorbijgaan.

INHOUD:

I. **Het Zwitsersche Reveil.** — De Bakermat van het Reveil. — Het Signaal tot den Strijd. — Een Man wiens naam was „Helper". — Een toevallige ontmoeting. — Een levende Concordantie. — De Held van het Reveil.

II. **De Zwitsersche Afscheiding.** — Een bericht gewoden Reglement. — De Afscheiding te Genève. — Door de publieke opinie veroordeeld. — De Vrije Kerk verdedigd. — Gedwongen uittreding. — De Getuigeniskapel. — Gelooftsvervolging in het Waadland. — De Evangelische Maatschappij. — Geneefsche invloed op Nederland.

III. **Het Nederlandsche Reveil.** — „Vader Willem". — Het Reglement van 1816. — Een oud schildwacht. — „Ja, Schotsman, staan wij pal!" — De school van Bilderdijk.

IV. **Voorteekenen van Afscheiding.** — Kerk en Conventikel. — Bilderdijk en het vrome volk. — Ongeoorloofde Samenscholingen. — Voorgevoel van een Afscheiding. — Een stem voor Kerkherstel gesmoord.

V. **Kohlbrügge van den kansel geweerd.** — Het lidmaatschap willekeurig belet. — Verleiding tot Scheiding. — De tragiek van het Reveil. — Aan Reveil en Afscheiding geërgerd. — Gedeeltelijk Rechtsherstel.

VI. **Het Reveil op den kansel** — De Cock's geestelijke vader. — De Club van Scholte. — Een wonder Gods. — Veranderde prediking. — Twee wolven in de schaapskooi. — De reine Bediening der Sacramenten.

VII. **De schorsing van De Cock.** — De aanklacht van Ds. Du Cloux. — Geschorst. — Ten huize van de Weduwe Koster. — Een Medestrijder gevonden. — Scholte's Invloed op De Cock. — De uitgave van strijdschriften. — Algeheel verlies van traktement.

VIII. **De afzetting van De Cock.** — Van Ulrum uit door Nederland. — Afgezet. — Eene Synodale eerekrans. — Geen pourparlers.

IX. **De Afscheiding van De Cock en Scholte.** — David en Jonathan. — De Afscheiding te Ulrum. — De Acte van Wederkeering. — De eerste Gemeente. — De Afscheiding te Genderen.

X. **Wasdom onder den druk.** — Lastercampagne. — Kamer-arrest. — Voor Vrijheid en Recht. — Uitbreiding der Afscheiding.

XI. **In de gevangenis geworpen.** — Gevangenen in den Heere. — Uit de gevangenis verdreven. — Opnieuw in de gevangenis.

XII. **Brummelkamp, Van Velzen en Meerburg gevonnist.** — Quia of Quatenus. — BRUMMELKAMP. Het adres van Brummelkamp. — Moeilijkheden in Hattem. — De afzetting van Brummelkamp. — VAN VELZEN. De komst van Van Velzen te Drogeham. — Het adres van Van Velzen. — Van Velzen gevonnist. — GEZELLE MEERBURG. De Gezangenkwestie te Aimkerk. — Het adres van Van Rhee en Gezelle Meerburg. — De afzetting van Gezelle Meerburg.

XIII. **Oudere predikanten gespaard.** — De tweeërlei maatstaf der Synode. — De achtergebleven predikanten.

XIV. **Van Raalte niet toegelaten.** Een examen na het examen. — Op visite in Den Haag. — De wetten onderzocht. — Geen termen gevonden.

XV. **Vervolging op verzoek der Synode** — De Regeering door de Synode opgehitst. — De Kon. Beschikking van 11 Dec. 1835. — Het adres der eerste Synode. — Het Kon. Besluit van 5 Juli 1836 — Vrijbijletten.

XVI. **Ongeoorloofde Godsdienstoefeningen.** — Van Velzen te Tjalleberd. — Van Raalte te Ommen en omstreken. — Godsdienstoefeningen op het water. — Mishandelingen te Amsterdam. — De ongunst der politie. — Utrechtsche machines.

XVII. **De burgervrijheid aangerand.** — Chronique scandaleuse. — Een belegerde vesting. — Een aardig huismiddeltje. — Terughouding van inkwartieringsgelden. — Drie predikantsvrouwen. — Valsche munt in Nederland niet gangbaar.

XVIII. **Door de Rechtbanken veroordeeld.** — Geldboeten en Proceskosten. — Publieke Verkooping. — De aangeboden verlossing niet aannemende. — Om andere oorzaken gevangen. — Gezindheid van het Hervormd Kerkgenootschap. — Het Fransche Strafwetboek.

XIX. **Het recht der verdrukten.** — De eerste pleitbezorger. — De gewezen Kabinets secretaris. — De advocaat der Regeering. — De referendaris bij het Departement van Justitie. — De advocaat der Gereformeerde Kerk. — In de Tweede Kamer. — Sympathie in het buitenland.

XX. **Door de Regeering erkend.** — Christelijk Afgescheiden Gemeenten. — Tweedracht, Scheuring en Hereeniging.

UITGAVE VAN
D.A. DAAMEN
DEN HAAG
BIBLIOTHEEK VOOR HOOFD EN HART
Met den **twaalfden** jaargang is juist aangevangen.
Prijs, bij inteekening:
drie gulden.
Vraagt prospectus.

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KROEZE & BAKELS,
Amsterdam.